

Danske forskere bekæmper sult i Afrika

Forskere fra Institut for Idræt og Ernæring ved Københavns Universitet har sammen med nødhjælpsorganisationerne Læger Uden Grænser og ALIMA gennemført et stort studie i Burkina Faso i Afrika med over 1600 akut underernærede børn. Studiet viste, at man i behandlingen bør skifte den traditionelle majs-sojagrød ud med ernæringsproduktet LNS, en form for jordnøddesmør. Studiets resultater kan bruges direkte i både behandling og forebyggelse af akut underernæring.

Globalt lider 50 millioner børn af akut underernæring. Dødeligheden kan være over ti gange højere i de sværest underernærede sammenlignet med normale børn. Men hvis børnene behandles tidligt, mens de har såkaldt moderat akut underernæring, nedsættes risikoen for at de dør.

LNS styrker muskler og organer

I løbet af projektet blev 1609 små børn med moderat akut underernæring undersøgt. Studiet viste, at de børn, der fik LNS (*lipid-based nutrient supplement*) fremfor majs-sojagrød over en 12 ugers periode i højere grad blev normalvægtige, og at det ikke blot var fedt, som børnene tog på i vægt.

Christian Fabiansen, der er læge ved Institut for Idræt og Ernæring på Københavns Universitet og tidligere udsendt for Læger uden Grænser, er hovedforfatter på den videnskabelige artikel med resultaterne, og han understreger resultaternes vigtighed:

”Tidligere studier har undersøgt ernæringsprodukters effekt ud fra om det underernærede barn tog på i vægt. Og der har været en bekymring for, om behandling med LNS, der indeholder meget fedt, ville medføre at barnet tog for meget fedt på,” siger læge og ph.d. Christian Fabiansen. Han fortsætter: ”Men ved hjælp af en metode med brug af stabile isotoper i form af tungt vand kan vi nu som de første udtale os om kvaliteten af en sådan vægtstigning. Vi har nu fundet ud af, at LNS øger den såkaldte magre kropsmasse, dvs. muskler og organer, hvilket er vigtigt for immunforsvar, overlevelse og udvikling.”

Christian Fabiansen gennemførte studiet sammen med tre andre ph.d.-studerende og 400 lokale sundhedsansatte i et fattigt landområde i den nordlige del af Burkina Faso, hvor der er en høj forekomst af akut underernæring.

Nye standarder for forskning i underernæring giver mulighed for at redde liv

Professor Henrik Friis der har været overordnet ansvarlig på projektet lægger vægt på, at samarbejdet mellem universitetsforskere og nødhjælpsorganisationerne Læger Uden Grænser og ALIMA har været afgørende for projektets succes:

”Det er en ny måde at bedrive forskning på, at vi tester effekten af forskellige ernæringsprodukter med avancerede forskningsmetoder helt ude i de hårdest ramte landområder hvor nødhjælpsorganisationerne arbejder, og ikke på universitetshospitalet i hovedstaden. Samarbejdet mellem universitetsforskere og nødhjælpsorganisationerne gør, at resultaterne umiddelbart kan komme millioner af underernærede børn til gode,” slutter Henrik Friis.

Også hos den danske afdeling af Læger uden Grænser er man begejstret for samarbejdet. Direktør Jesper H. Brix udtaler:

"Akut underernæring udgør fortsat et enormt globalt sundhedsproblem. Så jeg håber, at vi kan bruge resultaterne til at få flere sårbare underernærede børn i den bedst mulige behandling. Hvis vi nu kan behandle de moderat akut underernærede med det videnskabeligt bevist mest effektive ernæringsprodukt - og ved at behandle flere børn tidligt samtidigt forebygge den svære form for akut underernæring - så kan der reddes mange liv," slutter direktør Jesper H. Brix.

Treatfood: Ny ernæring til underernærede

Siden 2010 har Institut for Idræt og Ernæring ved Københavns Universitet, Læger uden Grænser, nødhjælpsorganisationen ALIMA, og FN's Verdensfødevareprogram arbejdet sammen i projektet Treatfood – med fokus på at udvikle nye ernæringsstrategier for underernærede børn. Studiet er blandt andet støttet af Danida og MSF.

Treatfoods resultater er udgivet i artiklen ['Effectiveness of food supplements in increasing fat-free tissue accretion in children with moderate acute malnutrition: A randomised 2 × 2 × 3 factorial trial in Burkina Faso'](#) i det internationalt anerkendte videnskabelige tidsskrift *PLOS Medicine*.

Kontakt

Ph.d. Christian Fabiansen
Institut for Idræt og Ernæring
Københavns Universitet
Telefon: 22440844
Mail: chfa@nexs.ku.dk

Professor Henrik Friis
Institut for Idræt og Ernæring
Københavns Universitet
Telefon: 26253968
Mail: hfr@nexs.ku.dk

Direktør Jesper H. Brix
Læger uden Grænser / Médecins Sans Frontières (MSF)
Telefon: +45 29 70 29 77
Mail: jhb@msf.dk

Kristian Levring Madsen
Kommunikationsansvarlig ved Institut for Idræt og Ernæring
Københavns Universitet
Telefon: 40481684
Mail: kma@nexs.ku.dk

Fakta om underernæring

Underernæring blandt børn kan være kronisk eller akut. Akut underernæring kendetegnes ved at børnene er tynde i forhold til deres højde. Ca. 8% svarende til 50 mio. børn globalt er akut underernærede, heraf 2/3 moderat og 1/3 svært akut underernærede. Akut underernæring er en mere livstruende tilstand end kronisk. Kronisk underernæring kendetegnes ved at børnene er korte i forhold til deres alder. Over 30% af børn i verden er kronisk underernærede.

Tidligere forskning har fokuseret mest på børn med svær akut underernæring. Derfor har WHO opfordret til forskning med det formål at finde den mest optimale behandling af børn med moderat akut underernæring.